N°. 51. A°. 1835.

DONDERDAG DEN 25sten JUNIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

PARAMARIBO, *den 22 Junij* 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 18 dezer N°. 639/627, is tot EXPEDICTEUR benoemd en aangesteld, de Heer REINHARD GOLLENSTEDE.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

PARAMARIBO, *den 23 Junij* 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 20sten dezer, n°. 700/638, aan den Heer Mr. H. R. HAYUNGA verlof verleend zijnde, om tot herstel van zijn gezondheid eene reize naar *Curaçao* te doen, is de Heer Mr. P. FIERS SMEDING gequalificeerd om gedurende deszelfs afwezigheid het Praesidie van de Commissie uit het Geregtshof tot de Kleine Zaken waar te nemen.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

POSTKANTOOR.

Aan het Publiek wordt kennis gegeven, dat Z. M. Brik van Oorlog *DE ZWALUW*, gecommandeerd door den Kapt. Luit. ter Zee, A. J. TAM, de reis naar *Curaçao* over de Eilanden *St. Eustatius* en *St. Martin* zal aannemen, op Donderdag den 25sten dezer; en dat de Brievenzakken voor bovengemelde Eilanden bestemd dien dag des middags ten *twaalf* uren zal worden gesloten.

Paramaribo, den 23 *Junij* 1835.

De Tweede Commies ter Gouvernements Secretarij, belast met de waarneming der Posterij,
A. P. TIRION.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15 April.

Uit Madrid heeft men dagbladen en berigten tot den 5 April. In die hoofdstad liep toen het gerucht, dat de heer Martinez de la Rosa, wiens gezondheid sedert lang in eenen zwakken toestand verkeert, werkelijk zijn ontslag als eersten minister genomen had. Men vermoedde dat hij als zoodanig door den minisister de Toreno zou worden vervangen. De nieuwe minister van Oorlog Valdes had zijne werkzaamheden begonnen en spreidde veel ijver ten toon, om de krijgsmagt in Navarra te vermeerderen. Alle beschikbare krijgsbenden werden in die rigting opgezonden, en men hield het thans voor zeker, dat ook het overschot der bezetting van Madrid naar het Noorden op marsch zou gaan. De minister Valdes had ten minste den 5den, aan eene bezending uit de officieren der Madridsche burgerwacht, die hem met zijne verheffing kwamen geluk wenschen, gezegd, dat die gewapende burgers eerlang uitsluitend met de dienst aldaar zouden worden belast. In de kamer der Procuradores zou eerlang een verzoekschrift aan de Koningin-Regentes ter tafel gebragt worden, hetwelk strekken zou, om Hare Majesteit uit te noodigen: 1°. om het ontwerp van wet wegens de stedelijke militien, hetwelk reeds door de beide kamers der Cortes was goedgekeurd te bekrachtigen; 2°. om stellige bevelen aan de gewestelijke overheden tot het bespoedigen der wapening dier militie te zenden; en 3°. om in iedere provincie een bataillon mobiele militie, uit vrijwilligers zamengesteld, op te rigten, welks bataillons de regering naar zoodanige plaatsen, waar hunne dienst noodig was, en dus ook naar de in opstand zijnde gewesten, zou kunnen zenden. Dit verzoekschrift was reeds door een vijftigtal Procuradores onderteekend, en men had reden, om te verwachten, dat in de kamer dier Vertegenwoordigers met algemeene stemmen tot het indienen daarvan zou worden besloten.

Volgens berigten van de grenzen van Katalonie, wordt het westelijke gedeelte van dat gewest door vrij talrijke, rondzwevende benden Carlisten onveilig gemaakt. Eene daarvan, die onder het bevel van een zeer stoutmoedig partijganger, Sauze genaamd, staat, en zich in de bosschen nabij Gerona ophoudt, had reeds aan de tegen deselve uitgezonde troepen der Koningin eenig verlies toegebragt. De kapiteingeneraal van Katalonie, Llaunder, was zelf aan het hoofd van 300 man uitgetrokken, om zijn gewest van deze benden te zuiveren. Terwijl de Carlisten in het westelijke gedeelte van Katalonie vrij veel bijval vonden, waren de bewoners der zeekunst over het algemeen zeer voor de zaak der Koningin-Regentes gestemd.

MENGELINGEN.

OVER DE VUURKUNST.

De beide representatien van den Vuurkunstenaar M. HART te Curaçao gaven aanleiding tot gesprekken over de vuurkunst; het zal daarom niet onbelangrijk wezen om zijne en andere vuurproeven eens na te gaan en eene verklaring van dezelve te geven, ofschoon wij in geen woordenboek iets aangaande die kunst hebben kunnen vinden.

De vuurproeven steunen hoofdzakelijk op het geringe warmte geleidend vermogen van sommige zelfstandigheden, op het sterke warmte opslorpend vermogen sommiger vochten, op behendigheid en eindelijk op bedrog.

Hoe slecht sommige ligchamen de warmte voortleiden, hiervan ziet men dagelijks voorbeelden.

Zoo draagt men geene kool vuurs in de hand zonder zich te branden als men de hand met eene dunne laag asch bedekt heeft.

Zoo houdt men brandend lak in de hand, zelfs nabij de plaats waar de vlam zich bevindt.

Wanneer men zich bij kalm weder des namiddags gaat baden, dan is de bovenste laagwater door de zon verwarmd, terwijl de onderste laag koud is.

Om die redenen zijn de vogelen uit het hooge noorden met donsvederen bedekt, en de dieren met eene dikke wol.

Zoo werd er onlangs eene lading ijs van Boston naar Calcutta overgebragt; en hoe wel het vaartuig twee malen de linie had gepasseerd, zoo was er evenwel slechts weinig ijs door smelting verloren gegaan daar hetzelve door run, eene alle slechte warmte geleider van de buitenlucht was afgescheiden.

Daarom, wil men eenig lid van ons ligchaam aan het vuur blootstellen, dan bedekt men het met een vernis, dat de warmte onvolkomen voortleid; doch hetwelk vleeschkleurig is zoo dat het door het oog niet bemerkt wordt.

Het recept is schrijver ontgaan, doch hij zag wel eens kinderen die er mede bekend waren, zich ten koste hunner makkers vermaken. Zij hadden een kool in de hand liggen en zeiden: het is toch zonderling dat op St. Jan of dergelijken feestdag, het vuur niet kan branden; doe als ik en neem het maar gerust in uwe hand. De andere had het naauwelijks in de hand of hij ondervond dat het vuur op St. Jan even zoo goed brandde als elken anderen dag.

Zekerlijk komt de amiantsteen of het steenvlas mede in het spel. Deze steen verdeelt zich in vezels die men weet week te maken, ten einde ze te spinnen en tot linnen te weven. Dit lijnwaad is onbrandbaar; vuil zijnde, behoeft men het slechts in het vuur te werpen om het te doen uitbranden. Zoo liet Keizer KAREL V, eens een tafellaken van amiantsteen dat bevlekt was, in het vuur werpen, en het kwam er gereinigd weder uit. Wij zouden het aangemerkt hebben als eene aardigheid voor kinderen, doch de hovelingen beschouwden het als een wonderwerk; of misschien wisten zij het wel beter en hielden zich maar dom om Zijne Majesteit te behagen. Zulk een groot stuk amiant linnen was ook zoo zeldzaam en duur, dat de Keizer alleen er zich een kon afschaffen.

Waarschijnlijk is de mondholte van den kunstenaar met zulk linnen bekleed wanneer hij brandend werk eet; dat door de drukking der kakebeenen terstond uitgebluscht wordt en geene hitte in zich behoudt. Ook kan men als dan geene tanden te zien krijgen; en de stilzwijgendheid als van een trappist, op het oogenblik dat het spreken te pas komt, geeft vermoeden dat er eene oorzaak is, die het spreken belet.

De Vuurkoning steekt het werk niet in zijn mond dan wanneer het tot asch verbrand is; als dan is eene groote volume werk tot eene zeer kleine ruimte gebragt en is gemakkelijk om in den mond te worden bewaard, tot dat men achter de coelissen gaat.

Het inzwelgen van brandende alkohol is ook niet gevaarlijk; de blaauwe vlam zelve wijst aan dat het een zwak vuur is, hetwelk door de adem uitgebluscht wordt zoodra het in den mond komt. Overigens zal de kunstenaar wel vocht genoeg in zijne mond hebben om alle heete stoffen die over zijne lippen komen, terstond van warmte stoffe te berooven. Men moet echter bekennen dat er vele behendigheid vereischt wordt om zich aan de vlas of

alkohol, die men schijnt naar binnen te slikken, te ontdoen.

Men zag eens op eene markt twee kwakzalvers; de eene beklaagde zich aan den andere dat hij eene zwakke maag had en geene zware spijzen kon verdragen; de andere gaf hem daarop raad om veren te eten, als zijnde dit eene zeer ligte kost. Eene menigte veren gingen ook schijnbaar naar binnen.

Het doorbijten van gloeijende stukken ijzer zal plaats hebben, wanneer vooraf de dunne slaat met een schaar doorgesneden is, waarna men vervolgens met een valsch kinnebakken de half afgesneden stukken verder afbijt.

Het plat treden en krom treden van een gloeijend ijzer moet geschieden wanneer de voet met een vernis overdekt is en snel het door den gloed reeds weeke ijzer regt of krom buigt.

Tot het intreden in een brandenden oven met een schapenbout, waar men niet weder uittreedt tot dat deze bout gebraden is, wordt zeker vereischt een kleed dat sterk doortrokken is van eene oplossing van aluin en kalkzwavelzuurstof, en dat met zeepwater doorweekt is. Overigens zit de vuurkoning achter den oven op eene koele plaats, terwijl voor de aanschouwers in het midden van den oven schijnt te zijn, daar hij zich met de vlammen in denzelfden gezigtslijn voor hun bevindt.

Als hij brandend lak op de tong laat druipen, of kokende olie, pik of terpentijn drinkt, dan heeft hij zeker een dik vernis op de tong; ook is de olie in een ijskouden lepel merkelijk verkoeld, eer zij aan de mond komt. Echter ziet men soms aan hunne pijnlijke gelaatstrekken dat zij toch liever een glas wijn of een rumgrog dan deze olie in den mond zouden hebben.

Het indompelen van handen en voeten in gesmolten lood is bedrog. Men ziet wel is waar lood smelten, doch dit gesmolten lood wordt behendig verwisseld voor kwikzilver, waar men de armen en voeten gerust kan indompelen.

Eene der fraaiste vuurvertooningen is wanneer eene brandende bol in den mond tot nabij de keel gehouden wordt, dan is de mondholte verlicht en alle hoofdaders zijn doorschijnend; zoo dat het hoofd zich bloedrood vertoont en de kunstenaar een spookachtig voorkomen heeft. De flaauwe hitte van den ether of wijngeest en het uitademen, maakt dat men zulks tamelijk lang in den mond kan verdragen.

Het strijken van een gloeijend ijzer over het hoofdhaar, zonder dat hetzelve verzengt, moet toegeschreven worden dat het haar te voren met een chemische niet geleidende compositie gewasschen is geworden. Ook bemerkt men als dan aan het sissen der haren, of dat der tong wanneer hij gloeijend ijzer likt, dat er eene vloeistof het haar of de tong bedekt, die de warmtestof in groote mate verslindt en daardoor het branden voorkomt.

De kunst der onbrandbaarheid zal zekerlijk in volkomenheid toenemen naar mate er vorderingen in de Schei- en Natuurkunde gemaakt worden. Ook zullen tot dit deeleinde telkens nieuwe handgrepen en middelen uitgevonden worden.

WETENSCHAPPELIJKE BIJZONDERHEDEN.

De voorbeelden dat vreemde ligchamen in de luchtpijp dringen, zijn niet zeldzaam, doch om een lijder van dezelve te verlossen, hiertoe wordt bijna altijd eene operatie vereischt, die dikwijls den dood ten gevolge heeft.

De voorbeelden dat een lijder zonder heelkundige bewerking van dergelijk toeval gered is, zijn zeldzaam. De *Algemeene Konst- en Letterbode* van 1833, die een geval behelsde van de genezing eens lijders in wiens luchtpijp eene korenaar gedurende eenigen tijd verbleven was, haalde slechts twee voorbeelden aan in vorige tijden geschied wegens dergelijke genezingen. Het eene was dat van eene uitgetrokkene kies en het andere van een gebrande koffiboon, die toevalliger wijze in de luchtpijp geraakt waren.

Wegens de zeldzaamheid dezer genezingen dachten wij het niet onbelangrijk om een dergelijk geval van eene vischgraat, die gedurende negen maanden in de luchtpijp was verbleven, en welke in het vorige jaar plaats had, bekend te maken.

Een jongetje vier jaren oud, had aan tafel zittende en onder den maaltijd, pratende en lagchende, eene vischgraat in de luchtpijp gekregen. De gevolgen hiervan waren een gestadig hoesten en moeijelijke ademhaling, welke vergezeld was van een snerpend geluid. Deze toevallen verergerden dagelijks; de lijder kon eindelijk bijna geene spraak meer voortbrengen. Eene krampachtige en drooge hoest bragt hem dikwijls in gevaar van te stikken, en beroofde hem van den slaap, zoo dat hij zeer vermagerde. Deze toestand duurde negen maanden lang en de huisdokter na gedurende dien tijd allerlei middelen vruchteloos ter genezing beproefd te hebben, verklaarde eindelijk dat er geen ander middel overschoot dan de opening van de luchtpijp (Bronchotomia.)

De ouders wilden hiertoe echter niet overgaan en verzochten den Heer C. A. ZEPPENFELDT, Apotheker en Geneesheer alhier, om eens te beproeven of deze lijder zonder operatie van dit accident konde verlost worden.

ZijnEd. had weldra gelegenheid alle hier bovengenoemde verschijnselen waar te nemen en vond tevens dat het aangezigt eenigzins was opgezet, dat de gezigtszenuwen zich krampachtig bewegen en de halsslag aderen hevig polseerden, doch eene zwelling aan den hals was niet te bespeuren. Het slikken van spijs en drank was eenigzins bezwaarlijk maar niet zeer pijnlijk. Het jongetje ondervraagd zijnde waar hij de meeste pijn gevoelde, wees met zijne vinger op het bovenste gedeelte der luchtpijp (Aspera arteria) ter plaatse van de derde kraakbeenige ring.

De lijder werd hierop een linctus toegediend, bestaande uit fluimenloozende, krampstillende en zachtwerkende braakmiddelen, en vervolgens verzachtende cataplasma op den hals geappliceerd. Toen men hiermede negen dagen was voortgegaan, ontlaste het kind eindelijk onder het vomeren de vischgraat. Dezelve had eenigzins de gedaante van een driehoek met zeer scherpe punten, derzelver langste zijde was 3--4 duim lang. Deze graat had waarschijnlijk gedurende hare negen maanden verblijf in de luchtpijp aan de slijmhuid, waarmede deze pijp van binnen bekleed is, vast gezeten. Zij was met een taai slijm overtrokken, waarop eenige streepjes bloed te zien waren. Van het oogenblik dat het kind van deze graat verlost was, begonnen benaauwdheid en pijn te verminderen en hielden weldra geheel op. Het spraakvermogen herstelde zich insgelijks weer; en sedert dien tijd geniet het eene bestendige gezondheid.

SPIEGEL VOOR EENIGEN.

Verstrooidheid, in het bijzonder een gebrek, maar op verre na niet het echte kenmerk der geleerden, en dat hun vooral mis staat, was ook een euvel, waaraan *Jean Paul Friedrich Richter* mank ging. Van dezen bekenden schrijver, die een sterk rooker was, verhaalt men, dat hij dikwijls, als hij zijne pijp uitklopte, geroepen had: »*binnen*," meenende dat er iemand aan de deur deur tikte. De groote *Newton* nam in gezelschap den vinger eener naast hem zittende juffer, en bragt dien als een pijpuithaler aan zijne gloeijende pijp.

Van den Deenschen Staatsraad *Thelacius*, diep onderzoeker der Oudheid, wordt onder anderen het volgende verhaald: Op eenen schoonen zomeravond, reed onze navorscher, wien de geneesheeren de beweging hadden aanbevolen, te paard, om een luchtje te scheppen, en nam, om toch geen tijd te verliezen, eenen Groenlandschen foliant in de hand, welken hij op het vlijtigst bestudeerde. Het aan zichzelven overgelatene ros van den Staadsraad begon al spoedig te grazen en daarin in de sloot te springen, waardoor eindelijk de ruiter het evenwigt verloor en naast het paard kwam te ligten. Bij geluk was de val niet hoog, en daarbij zacht; hij viel zoo netjes dat hij met zijn belangrijk lezen gerust kon voortgaan, zonder dat hij zelfs zijne vernedering bemerkte. Een bekende kwam intusschen voorbij rijden, liet stilhouden, en riep den in den sloot liggende professor toe: » Mijnheer de Staatsraad! wilt gij niet met mij rijden?" »Ik dank U," antwoordde hij knorrig: » ziet gij niet dat ik *rijd?*"

Ook in de dagelijksche gesprekken kan men zich daardoor niet alleen belagchelijk, maar aan de grofste lompheden schuldig maken. *La Breyre* zegt: *Menalkus* was bij eene jonge weduwe; hij spreekt met haar over haren overledenen echtgenoot, en vraagt waaraan hij gestorven is. Hierop begint de ontroostbare snikkend en breed over de ziekte uit te weiden en eindigt, waar haar dierbare gade haar op aarde verliet, in eenen vloed van tranen. — *Menalkus* bewogen, zoekt haar te troosten en vraagt deelnemend: Maar Mevrouw, had gij er dan geene meer?

Ofschoon men eenen *Newton* c. s. gaarne even eene oogenblikkelijke verstrooidheid ten beste houdt, is men echter zelden zoo toegevend omtrent anderen, die zich aan verstrooidheid of liever afwezigheid van gedachten schuldig maken; verklaart men daarmede niet in een gezelschap, dat men het zijne opmerkzaamheid niet waardig keurt? beleedigt men het dan niet, door zulk een bewijs van minachting?

ADVERTISSEMENTEN.

(22690) TRANSPORTEN.

Den 19den Junij 1835. C. D. BETTING qq. c. s., aan C. A. ROMAN, van het Erf aan de *Kromme Elleboogstraat*, L. A. N°. 96; aankomende de Minderjarige D. J. en G. L. MENS.

Den 23sten. RUDOLF HENDRIK BRAAM qq., EVA van CORDOVA, zich ook noemende CAROLINA CHRISTOFFEL, aan REGINA MARIA van KEMPER, van het Huis en Erf aan de *Drambranders Gracht*, L. D. N°.....

Paramaribo, den 23 Junij 1835.

WENTHOLT,
fung. Griffier.

(27655) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal *MORGEN* om 9 uren Verkoopen: — Provisiën, Stukgoederen, Wane Planken, *drie* groenharte Rolders, liggende op de Werf van den Heer DE VRIES GERHARD, alsmede eenige vaten *TABAK*.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 21sten dezer, de Noord-Amer. Brik *Cambrian*, Kapt. J. ROWE, van *Boston*, laatstelijk van *Cajenne*.

Den 23sten; Z. M. Fregat van Oorlog *DE MAAS*, gekommandeerd door den Kapitein ter Zee P. ARRIENS, van *de Helder*.

Idem, de Noor-Amer. Brik *Roque*, Kapt. A. PARSON, van *Glouçester*.

Den 18den dezer, de Engelsche Schoener *John*, Kapt. G. M. FORBES, van *Demerary*, Passagiers; de Heeren A. HOLLIDAY, J. W. WALROND en S. B. ARTHUR.

UITGEKLAARD.

Den 16den, de Noord-Amer. Brik *Favorite*, Kapt. B. WINSOR; lading: 180 vaten Malassie; naar *Boston*.

Den 17den, het Schip *Hendrika*, Kapt. B. K. DE WEERD, naar *Amsterdam*; lading: 288 vaten Suiker, 21 balen schoone- en 10 dito vuile Katoen.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de ERVEN J. BRINK.